

DEE DUCE
MEDITATIO S. EVANGELII
FERIÆ I.

NATIVITATIS CHRISTI.

Additis S. Patrum dictis, Quæstio-

numq; aliquot decisione, ad ubiorem textus, eum opus est,
explicationem, & Heterodoxorum refutationem.

Q U A M

In Regia Aboënsi Academia.

P R A E S I D E

DN. E S C H I L L O P E T R E O
S. S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore.

Examini subiicit, in Auditorio Majori, horis solitis,

Additum 24. Novemb. Anni 1649.

P E T R U S M A G N I A R E N I U S
W E R M E L A N D U S.

(A)

Theophylactus in Lucam

Propterea sit descriptio: ut cum omnes in suas patrias irent, ascenderet & virgo in Bethleem, quæ eius patria erat, nasciturq; sic Dominus in Bethlehem: Ac impletus propheta.

(B)

Ambrosius in Lucam

Videte quemadmodum divina cura fidem astruat. Angelus Mariam, Angelus Josephum, Angelus pastores edocet. Non satis est semel missum, duebus enim & tribus testibus stat omne verbum.

A B O E.

Excudebat Petrus Vold/ Acced. Typogr. Anno 1649.

Nobilissimo ac generoso Domino

DN. LAURENTIO Creutz

Hæredetario in Sæwelaꝝ Casariꝝ/ Domino in Albor-
forþ/ Districtuum territorij Aboënsis, Biorneborgens.

& Alan: Toparchæ, Assessoriꝝ Coll: Metall Holm
inlyto. Domino suo gratosiss.

N E C N O N

REVERENDIS, venerandis vigilantiss.
Dominis Pastoribus,

DN. BOETIO O. M VRENIO

Ecclesiæ Saltvicensis Pastori vigilantiss, totiusq; Con-
tractus Alandensis præposito meritiss. fautori colendiss.

DN. G R E G O R I O M A T T H Ä I
Hattulensi, in Pichiꝝ Pastor i fideliss. promotori & bene-
factori promptissimo.

DN. O L A O M A G N I A R E N I O

in Mahalaꝝ Pastor i vigilantissimo, fratri
Charissimo.

Domino, fautoribus benefactoribus fratri amico, presen-
tem **S**acram meditationem, humilimè, off. ciose, fra-
ternè offert

P E T R U S M. ARRENIUS
Respondens.

FERIA I.
NATIVITATIS CHRISTI

In Sancta & Summa Laudanda Trinitatis, Patris, filii
& Spiritus Sancti Nomine.

Gaude in Domino Semper & iterum dico gaudete Phill. 4. 4. In hac admonitione notandum, gaudium in Domino hoc esse quando, homo, Dei patris nostri coelestis opera, quæ cuilibet nostrum hactenus fecerat, & quæ ad hoc ipsum facturum certò eredit, attendit, & diligenter considerat, perpendit & meditatur, ex illis re ipsa deprehendit Dei erga se misericordiam, bonitatem, virtutem & potentiam, exinde lætatur, ipsum collaudat & extollit. Quænam illa Dei opera sint, ex quorum consideratione diligens operum Dei contemplator, gaudium Capit, hoc ostendit Paulus dicens ; in Domino semper gaudium ; Quo innuit nunquam nobis decisse in operum Dei consideratione lætandi & gaudendi causam.

Sunt illa quidem nec pauca, nec parva, nec exigua Magnum & eximum Dei opus est, quod nos creavit, manibus suis in utero matris nostræ ipse met plasmavit & præparavit Iob. 10. Psal. 139. Quantum etiam illud opus DEI, quod cum nascimur in peccatis, adeoq; filij iræ naturæ Ephs. 2. Ille nos per lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus Sancti in Baptismo in filios adoptat, ablutis peccatis nostris. Sieut & illud, quod nos per Evangelij Prædicationem Spiritu Sancto & vera fide donavit, illuminavit & Sanctificavit, in vera illa fide nos

hactenus conservavit. Et quidem hoc magnum est, quod hactenus aluerit nos, vestes diderit, ab omni malo nos protexterit! Quod nos post hanc miseram & ærumnosam vitam, æternum paraverit gaudium.

Hæc omnia, ut non pauca sunt munera, ita nec exigua sunt quoad utilitatem & iucunditatem. Ideoq; possunt illorum meditatione non solum clarius constare, quantum Deus nos dilexerit, quanta nobis fecerit & porrò facturus. *Hinc quantalatitia, gaudium & exultatio.*

Hoc vero tempore, hodierno die, Cum primis in Deo lætemur, considerantes insignem Dei dilectionem illam, qua filium suum unigenitum nasci voluit ex muliere, factum sub lege, ut nos, qui sub lege, eramus, à maledictione redimeret. Propter dilectum suum filium Deus nobis benedictione in cœlestibus & terrestrib. benedixit Ephes. I. 3. Ex hoc Dei opere cum primis nos lætari convenit, præsertim cum etiara ipsi S. Angeli, propter quos tamen Deus filium suum non misit, nostrâ causâ tantopere lætantur canentes, gloria in excelsis Deo, & in terra pax, hominibus bona voluntas. Canemus ergo: Deus est lætitiae &c.

Oremus etiam Deum, ut Evangelium hodiernum, ita mediari queamus, ut cedat in nomine divini gloriam, nobis augmentum & incrementum doctrina, & bonorum operum, in spem & fiduciam, & tandem in eternam beatitudinem: Dicimus igitur. *Pater noster &c.*

EVANG. Luc. 2. 1.

Faetum est autem in diebus illis exiit decretum a caesar Augusto, ut censeretur totus orbis. Hac di-

scri-

Scriptio prima facta est praeside Syriae Cyrenio. Et ibant omnes, ut profiterentur. In suam quisq; Civitatem. Ascendit, autem S̄ Josepb à Galilaea, de civitate Nazareth in iudeam in civitatum David, quæ vocatur Bethlehem, quod esset de domo S̄ familia David, ut profiteretur cum Maria de sponsata sibi uxore, quæ erat prægnans. Accidit autem cum esset ibi, completi sunt dies pariendi. Et peperit filium suum primo genitum, ac fascijs eum involvit, reclinavitq; eum in praesepi, quod non esset eis locus in diversorio. Et pastores erant in regione eadem vigilantes & excubantes nocte super gregem suum. Et ecce Angelus Domini astigit illis, & claritas Domini circumfulsit illos, & tenuerunt timore magno. Et dixit illis Angelus, ne timeatis. Ecce enim annuncio vobis, gaudium magnum, quod futurum est toti populo. Quia natus est vobis hodie servator, qui est Christus Dominus, in civitate David. Et hoc vobis signum: Invenietis infantem fascijs in volutum, positum in praesepi. Et subito facta est cum Angelo multitudo militia coelestis, laudantium Deum, & dicentium, gloria in altissimis Deo, ac in terra pax, in hominibus bona voluntas. Et factum est ut discesserunt ab eis Angeli in colum, & homines pastores loquebantur inter se, transcamus iam Bethlehem usq;, & videamus hoc quod audivimus accidisse, quod Dominus aperuit nobis

bis. Et venerunt festinantes, & invenerunt Mariam & Ioseph, & infantem in præsepi. Cum vidissent autem divulgaverunt de verbo, quod dictum erat ipsis de puerò hoc. Et omnes qui audierunt, miratisunt de his, quæ dicta sunt a pastoribus ad ipsos. Porro Maria conservabat omnia verba hæc conferens in corde suo. Et revirsi sunt pastores glorificantes & laudantes Deum super omnibus, quæ audierant, & viderant, ita ut dictum fuerat ipsis.

Diligenter describit Evangelista Lucas, Christi nativitatem, referens quis tum fuerit Magistratus in Christi patria; quis locus nativitatis, & quale hospitium. Deinde Angelos apparuisse commemorat pastoribus quibusdam, qui hanc nativitatem illis indicabant, signostenso, unde illum infantem iam nuper natum agnoscerent. Deniq; describit Evang. Repente exercitus cœlestes apparuisse, glorificantes Deum; Et quod pastores receperint se Bethleemum, ibi q; invenerint infantem reclinatum in præsepi, divulgaverint q; ea, quæ viderunt quodq; audientes admirati sint ea, quæ audiverunt, & Maria infantis mater, hæc verba custodierit, inq; corde meditata sit; Pastores ad gregem redierint glorificantes Deum super ea, quæ audiverunt, & viderunt.

In hoc Evangelio, fidei nostræ Articulus stabilitur de Christo, quod sit Dei & Mariae filius.

P A R T E S.

1. *De Nativitate Christi*

2. *De Nativitatib; hujus revelatione.*

Atq;

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & sim
plisiter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus
Deus Pater noster caelstis dilectissimus, nobis omniuersus benedi-
cat, cunctaque utiliter & fructuose cedere faciat.

PARS PRIMA.

In qua meditamur,

I. Nativitatis Christi Histori-

am, statum & conditionem patriæ Christi. Quantum ad politicam gubernationem attinet, habebant tum Ju-
dæi peregrinum Magistratum videz. Romanum, non
veri Dei cultorem. Sed gentilem & paganum cælarem
Augustum, is enim tunc censebat Judæos. Hoc annota-
tur, ut judæi admoneretur yaticinij Jacobi Gen, 46. de
ablatione sceptri tempore Messiae, vel praesentia Messiae.
Quando ablatum esset sceptrum. Mentione quoq; cæ-
sar is Augusti, ostendit Evangelista iam adesse quartam
Monarchiam, in qua Daniel venturum Christum prædi-
xerat Dan. 2. Qui esset inchoaturus regnum aeternum
promissum patribus. Voluit enim Deus patesieri tem-
pus adventus Christi, ut inter cætera testimonia de Chri-
sto, etiam circumstantia temporis pios admoneret, &
refelleret impios Judæos negantes promissum Christum
in mundum venisse. (A) (Quæst.)

L. C. Apparet prædictionum divinarum veritas. Li-
cet enim longo ante tempore per Jacobum hoc tempus
prædictum erat, & quod Judæj forent sine proprio Rege,
& quod illo tempore nasceretur Messias, utrumq; adim-
pletum. Hinc veritas Dei multis in locis icripturæ com-
mendatur. Præserum vero Psal. 117. 1. 2. Laudate

Domini

Dominum omnes gentes, laudate eum omnes nationes.
Nam invaluit erga nos benignitas ejus, & veritas Domini manet in seculum Halleluiah.

Ex hac historia de Magistratu Judæorum nativitatis Christi tempore, exactè refutari possunt Judæj, expeditantes adhuc nativitatem Christi quare etiam hæc Historia ab Evangelista diligenter est notata, & quoq; meritò accuratè à nobis perpenditur...

II. Locum ubi Christus nascitur.

Locus est Bethleem, ut prædictum erat à Micheal proph. quod etiam sacerdotes & scribæ indicant interrogati ab Herode propter magos querentes, ubi natus esset novus ille Rex Judæorum Matth. 2. Hic confederanda admirabilis Dei dispositio; dum Romanus Caesar molestus esset Judæis hac suâ descriptione, & singulas tribus ad suas civitates congregari cogit, edito mandato, etiam mater Christi cum Josepho ex Nazareth, ubi habitavit, Bethleem ire cogitatur, non sciens quod ibi paritura esset. Interim dum ibi versatur Maria, parit ibi filium suum unigenitum illum, & eum pannis involvit in presepi, non enim erat locus in diversorio.

L. C. Hic iterum observanda Dei admirabilis dispositio & providentia. Nihil cogitavit gentilis ille magistratus, quomodo nativitatem Christi promoveret. Gentes enim valde restiterunt Evangelio Christi, ut de ijs vaticinatus Psalmista psal. 2. Ita adhuc in mundo, quando hostes moliuntur, quilibet adversatur Christo & regno ejus, facit Deus ut eorum conatus non respondeant eos intentioni & proposito, sed Dei Consilio. Sic Deus in gratiam se timentium convertit impiorum & hostium nostrorum consilia, ut ipsi in foveam, quam nobis fo- derunt

derunt, cadant. Bonum est adhærere, Deo. Aliud inuidus proponit; & aliud interim Domin⁹ exequitur. Imitanda auctm prompta Josephi obedientia, dantis Cæsaricen sum, qui tum erat Ethnicus, multò vero magis hodie sine rebellione demusceensum Magistratui Christiano. Date Deo quæ Dei sunt matth. 22.

L. C. 2. Ex eo quod Christus nascitur in magna penuria & defecū, carent enim parentes ejus commodo hospitio, coguntur ibi esse, ubi iumenta erant, præsepe infanti est pro cunabulis. Hanc paupertatem voluit Deus filium suum mox pati, ut ostenderet forem nostram longè miserrimam, quod omnes sine vero in cœlis diversorio fuissimus nisi filius eius fuisset homo factus, & pauper & inops factus esset. Hac autem suâ paupertate nobis divitias regni cœlorum acquisivit. Eramus in Paradiſo divites omnes, divitiæ cœlestes primis parentibus conereditæ erant, sed per superbiam illas amiserunt, Christus ergo reparationem nostri causa expediturus, paupertatem sustinuit.

L. C. 3. Ideoq; Christus pauper statim ab initio nativitatis suæ sicut, & ad finem & terminum conversationis suæ in hoc mundo talis mansit, ut discamus paupertatem patienter perpeti. Pauperes existentes filijs DEI similes sumus. Nihil hic dedecoris & igno miniæ. Non est discipulus supra magistrum, ut Christus alibi loquitur. Consolantur ergo pauperes præsepe & stabulum, illos, qui in stabulo & stramine propter egestatem dormire necesse habent. Discamus boni consulere si mundus nos contemnit, & in angulum obscurum obtrudit.

SECUNDA PARS.

In prima parte habuimus Historiam nativitatis Christi

*sui salvatoris in Betleem in fabulo; In hac parte re-
velationem nativitatis salvatoria considerabimus.*

In qua meditamur.

I. Quis primo revelat homi-

*nibus nativitatem Christi. Is autem est Angelus Dei de
celo, qui magno splendore ad fuit pastoribus quibus-
dam, paescientibus nocte gregem suum atq; hoc indici-
um est, quantus hic filius erat? Quis enim nativitatis nun-
cius est? Angelus de celo. Venit autem Angelus non
simplici aut humili modo! Sed magna gloria Domini,
Cujus claritas adeit.*

*NB Quando Angeli constituti erant custodes Paradisi, ut in-
de hominem arcerent, non sit mentio alicujus claritatis
Domini; sed quod habuerunt Angeli aincipites gladios.
Hic enī natus Messias adeit magna gloria, claritas Dei
& splendor, ut ostendatur Deum missione filij sui velle
recipere genus humanum in gratiam suam, & ad pristi-
num dignitatis gradum evehere.*

L. C. Angelorum officium est, vidz. promovere re-
gnum Christi & hominum salutem, annunciare ejus na-
tivitatem, ejus resurrectionem. Et lætari Luc. 15. De
hominum salute & conversione. Ut in nostro sodali-
tio eos habeamus, opera danda est. omniq; studio ca-
vendum, ne libidine, avaritiā, luxu & crapulā, &c ceteris
fœdis vitijs pellamus à nobis vigilles istos sanctos, quorū
ope & auxilio nocte dieq; opus habemus. Siquidem
quotidiè oramus mane & vesperi: Sanctus tuus Ange-
lus sit mecum.

qui-

II. Quibus revelavit Angelus

hanc nativitatem? Pastoribus quibusdam dum sunt in officio, & pascunt gregem suum revelatur nativitas Christi.

L. C. Neminem contemnit Deus, quantumcumque in vili sit officio, omnia honesta officia ille ordinavit, omnia ei placent, dum quis facit quod suum est. Pastor ovium erat David, placuit Deo, & in Regem unctus. Si mus ergo in officio pisi, fideles, diligentes, nihil nocebit officij vilitas. Saul quaerens asinas in Regem ungitur. Joseph ex captivo princeps Aegypti factus; Non enim est apud Deum respectus personarum. Ideo negligitis Regibus & summis pontificibus, omnium primo pastori bus nativitas Christi revelatur. Non enim eorum Deo ab eis statim sunt qui ab hominibus vili penduntur. Revelatur etiam Christus natus pastoribus non otiosis, non Genio indulgentibus, Sed in vocatione sua vigilantibus. His enim Dominus dona Spiritus Sancti auget qui in vocatione sua pie & fideliter ambulant.

III. Quibus verbis? I. Consola-

tionis: Nolite timere. Rationem etiam addit Angelus, quare timendum non sit. Ecce, inquit, annuncio vobis gaudium magnum, non ergo oportet vestrum timere. Cuiusque enim gaudium, in modo magnum gaudium annunciatur, is non timebit. Gaudium annuncio, inquit Angelus, quod omni populo erit, non solum annuncio vobis tale gaudium, sed quod revera continget omnibus hominibus, & erit summa laetandi causa. 2. Annunciationis, quibus videt. Rehi ipsam exprimit (A) Natum esse Christum: Hodiernus est vobis salvator qui est Chri-

stus Dominus. **E**st noster Dominus, quia acquisivit nos suâ obedientiâ, passione & morte, ut in symboli Articolo Secundo creditur, & Lutherus explicat: Ergo illius proprijs sumus. (B) Locum indicat: In Bethleem, inquit, civitate David. Hæc civitas pastoribus erat nota, propè enim pascebant illi, pastores, & fortassis illius civitatis pastores erant. (F) Signum exprimitur, quo cognoscerent hunc Dominum iam natum. Invenietis, inquit, infantem fascijs involutum in præsepi; Quemcumq; ergò infantem sic inveniesset in præsepi iacentem, hunc Sciant esse nuper natum Dominum.

IV. Revelationis conclusio- nem. Hæc de revelatione nativitatis Christi. Reve- lationi mox subjungit exercitus cœlestis hoc canticum: *Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bo- na voluntas.* Quo cantico S. Angeli D E V M collau- dant, quod tantum beneficium generi humano exhibue- rit, ut à toto genere humano maximè laudem promeri- tus sit.

Ostenditur effectus hujus beneficij, ex nativitate
hujus filii iam esse pacem in terra. **E**st enim hic prin-
ceps pacis Esa. 9. Et ipse etiam de se ipso dicit: Pacem
meam relinquo vobis. Et Salutans discipulos suos dicit:
Pax vobis. Ideoq; homines debere esse bono animo,
confidere Deo, timere Deum, & bene sperare monen-
tur.

L. C. Laudandus Deus, quia pax in terra. Homi-
nes etiam sint bono animo, & laudent Deum, confidant
ei & benè sperent. Dicamus: Magnificat anima mea
Dominum psal. 103. Et si Angelii laudarunt Deum prop-
ter

ter natum Christum, qui tamen redemptore non egabant, quanto magis nos decet celebrare Deum toto corde, qui per Christum ab aeterna morte liberati sumus? Et quoties nobis conscientia propter admissa peccata obstrepat, meminerimus per Christum factam esse pacem in terris inter Deum & homines. Et ex animo latemur atq; gaudemus, quod nobis misericordia peccatoribus donatus Sit Christus Salvator, neq; ullis rebus adversis nobis hoc internum spirituale gaudium auferri sinamus.

V. Quomodo secunda revelatio

nativitatis Christi facta sit. Secunda revelatio facta est a pastoribus.

Postquam pastores audiverunt præceptum & canticum Angelicum cum summa hilaritate, mox unanimiter pergunt Bethleemum & mox inveniunt (sine dubio Deo ita volente & suggestente ipsis quo irent) Mariam, Josephum, & infantem in praesepi, & hunc infantem adspiciunt cum summa veneratione, postea incipiunt narrare, quæ audiverunt de hoc infante ab Angelo, quale canticum audiverant, & postea revertuntur ad sua officia laudantes & glorificantes Deum.

L. C. Pastores rectè faciunt, quando angelico mandato parent & obediunt, & ita ex pastoribus ovium, sunt pastores hominum, sicut Christus ex pescatoribus fecit pescatores hominum. Quando itaq; quis a Deo vocatur, non obijciat suam dignitatem. Satis est dignus quem Deus misit. Ita Deus Jeremiæ quoq; alloquitur quando se excusavit propter ineptitudinem ad munus propheticum.

VI. Effectum huius revelationis. Hanc pastorum concionem omnes admirantur, & Maria māter ipsi custodit omnia verba hæc in corde suo, meditans omnia, confirmans hoc pacto etiam fidem suam. (B)

L. C. Relationes & historiae sacræ ideo annotatae sunt, ut diligenter eas ruminemus, perpendamus & meditemur. Nam per eas Spiritus Sancti adminiculo, fides Salvifica cum datur, tum etiam confirmatur & ob-signatur. Ergò conciones sacræ non sunt negligendæ, præsertim vero hoc festo nativitatis Christi, cum audimus omni populo factum esse gaudium magnum, Christum mundi Salvatorem & natum & datum, unde Angeli Deum laudant & dicunt: Gloria in altissimis Deo & in terra pax hominibus bona voluntas.

VII Pastorum ad officium

suum pristinum, redditum. Reversi sunt pastores, inquit Lucas, glorificantes & laudantes Deum super omnibus quæ audierant ab Angelo, & ipsi viderant. Reperiunt enim omnia ita se habere ut Angelus dixit. (Quest. 3)

L. C. Primo querendum regnum Dei & iustitia ejus celebrandum cum gaudio festum nativitatis Christi in templo, inde domum redeundum cum gaudio & letitia, cum Dei celebratione super omnibus quæ in templo audiimus. Quod si fecerimus, non dubium est, quin in tabernaculis cœlestibus cum his pastoriibus, cum sanctis Angelis Deum celebremus canendo: Sanctus, Sanctus Dominus Zebaoth.

Quo superest igitur, tibi eterno patribus te corde gratias agimus, quod filium unigenitum tuum natum ex muliere, factum

factum sub lege, de causa missione nos qui sub lege eramus, redi-
meret, ut adoptionem filiorum acciperemus, tēq; per eundem fili-
um tuum Dominum nostrum Iesum Christum supplices roga-
mus, ut per spiritum Sanctum tuum regenerati & renovati, tibi
Domino in timore & exultatione, in tremore filium tuum oculū
cor, servimus, qui tu Deus unus, verus & vivus in secula secu-
lorum. Amen.

Benedictio, & Claritas, & Sapientia, & Gratiarum actio, & Honor, & Vito
tus, & Fortitudo, DEO nostro, in Secula seculorum, Amen. Apoc, 7: 12

QUESTIONES.

I

Quemodo intelligendum quod Lucas dicit exiisse
edictum à cæsare Augusto, ut describeretur uni-
versus orbis? Respond.

Lucas Evangelista intelligit per universum orbem
salem illas nationes & provincias, quæ fuerunt subje~~cta~~
Romano imperio illo tempore. Quod etiam Syrus pa-
raphrastes innuit, quando sic vertit. hæc verba UNI-
VERSUS ORBIS, ut describeretur universus popu-
lus possessionis ejus. Et quod non de toto mundo, sive
omnibus mundi nationibus hæc verba intelligenda sint
ex Historijs patet, videlicet multas adhuc fuisse provin-
cias illo tempore, quæ Romanum imperium non agnosce-
bant. Ad descriptionem quod attinet, quod hæc dicatur
prima, intelligitur talis descriptio quæ non fuit aliqua
extraordinaria exactio pecuniaria in Iudæa. sicut antea
à Pompeio & Crasso instituta fuit, sed quæ Iuda & Iudei
& alij populi professionem nominum agnoscerent, &
profiterentur se esse membra & subditos imperij, Ro-
mani

mani. Altera descriptio facta est Anno Christi aetatis 12. Cujus meminit Iosephus lib. 18. Antiq. Jud Cap. 1. Tertia talis facta est imminente extremo exilio populi Judaici sub Vespasiano, Joseph. de bello jud. Lib. 7. Cap. 29.

2. *An phrasis ista, mater conservabat omnia verba hæc in corde suo, idem significet, quod hæc phrasis, Maria notavit diligenter eventus illos circa Christum?* aff.

Vide infra Dom. I. Post Epiph.

An exemplum pastorum revertentium ad suum gregem, refutet vitam monasticam, & Anabaptia sticam doctrinam, quæ jubet deserere vocationes, & eligere proprio arbitrio genus vita ad promerendam vitam æternam? Aff.

Testatur enim S. Lucas pastores reversos ad sua: Quo ipso S. Lucas indicat pastores recte fecisse, dum post auditam concionem Angelorum de nato Christo, postquam etiam viderunt Christum nuper natum redierunt ad prius vitæ gens. Non enim jubet S. S. illos deserere suos greges & vocationē suā, ire in Eremum & assumere vitam monasticam, facere hoc aut illud opus, quo satisfiant pro peccatis, & mereantur vitam æternam, sed movet eorum pectora ut revertantur ad suos greges paucendos & custodiendos. Estq; hæc S. Pauli regula: Unus quisq; ut illum vocavit Dominus, ita ambulet.

Cor. 7. 20. 24. Ambulate ita ut dignum est vocatione quæ vocati estis Eph. 4. 1.

